

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobce: **Lhotecký mlýn s.r.o.**
sídlem Cejl 545/101, Brno
zastoupen Mgr. Janem Slunečkem, advokátem
sídlem Týn 640/2, Praha

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 1387/7, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č.j. 18316-6/2019-900000-312 ze dne 22.10.2019

takto:

- I. Rozhodnutí Generálního ředitelství cel č.j. 18316-6/2019-900000-312 ze dne 22.10.2019 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 23 537 Kč k rukám Mgr. Jana Slunečka, advokáta, sídlem Týn 640/2, Praha, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Shrnutí podstaty věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Celního úřadu pro Jihomoravský kraj č.j. 36012-3/2019-530000-11 ze dne 5.3.2019, jímž byla podle čl. 22 odst. 3 a odst. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (dále jen „UCC“), podle § 3 odst. 1 zákona č. 242/2016 Sb., celní zákon, způsobem dle § 101 a § 102 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, na základě čl. 116, čl. 119 a čl. 121 odst. 2 UCC, zamítnuta žádost žalobce o prominutí dodatečného cla doměřeného na základě rozhodnutí č.j. 2307-2/2019-530000-11 ze dne 16.1.2019.

II. Shrnutí procesního postojů žalobce

2. Žalobce v podané žalobě namítá, že v posuzované věci – při propuštění motorového člunu Four Winns 190 RS do volného oběhu na základě výjimky podle čl. 4 odst. 2 prováděcího nařízení Komise (EU) 2018/724 ze dne 16. května 2018 o některých opatřeních obchodní politiky týkajících se určitých výrobků pocházejících ze Spojených států amerických (dále jen „prováděcí nařízení“) – byly splněny všechny podmínky ve smyslu čl. 119 odst. 1 písm. a) a b) UCC pro prominutí dodatečně doměřeného dovozního cla ve výši 96 310 Kč na základě rozhodnutí č.j. 2307-2/2019-530000-11 ze dne 16.1.2019.
3. Žalobce proto navrhuje napadené i jemu předcházející rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí procesního postojů žalovaného

4. Žalovaný k žalobě uvádí, že přiznání celní úlevy je nepochybně chybou celních orgánů; nicméně tato chyba byla ze strany žalobce zjiitelná a současně žalobce nemohl v dobré víře přiznání celní úlevy očekávat. Za této situace je zcela bezpředmětné, jakým způsobem celní úřad čl. 4 odst. 2 prováděcího nařízení interpretoval.
5. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci

6. Žaloba byla podána včas (§ 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále jen „s.ř.s.“/), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
7. Zdejší soud tak napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
8. Žalobce podal prostřednictvím svého přímého zástupce (Celní jednatelství Zelinka s.r.o.) celní prohlášení ref.č. IMBRNS0B18CZ5300004626, kterým navrhoval propustit do celního režimu volný oběh zboží popsané v kolonce č. 31 (Popis zboží) jako „*Jachty a*

ostatní plavidla pro zábavu nebo sport; motorové čluny, jiné než s přívěsným motorem – o délce 5,8 m Four Winns Horizon 190 RS v. č. PFWMD264C414, použité, zboží na cestě před 20.6.201“, v rámci kolonky č. 33 (Zbožový kód) sazebně zařazené do podpoložky kombinované nomenklatury celního sazebníku 89039291 TARIC kód 00. Současně platí, že do kolonky č. 34a (Země původu) uvedl deklarant údaj „US“, tedy Spojené státy americké. V kolonce č. 15 (Země odesláni) předmětného celního prohlášení pak odvolatel uvedl kód „XS“ – tedy, že předmětné plavidlo bylo na území Unie odesláno ze Srbské republiky. V pravé části kolonky č. 37 předmětného celního prohlášení uplatnil kód „999“, který označuje požadavek na přiznání obecné celní úlevy.

9. Celní úřad předmětné celní prohlášení přijal dne 1.8.2018 a rozhodnutím ev.č. MRN 18CZ53000015PGIVU9 ze dne 14.08.2018 propustil předmětné zboží do volného oběhu. Následně dne 6.12.2018 zahájil celní úřad se žalobcem řízení o doměření dodatečného cla z předmětného zboží, ve kterém žalobci rozhodnutím č.j. 2307-2/2019-530000-11 ze dne 16.1.2019 doměřil dodatečné clo ve výši 96 310 Kč, neboť clo měl celní úřad vyměřit podle prováděcího nařízení. S takovým postupem žalobce nesouhlasí, resp. požaduje prominutí doměřeného cla z důvodu chyby na straně celního úřadu podle čl. 119 odst. 1 UCC.
10. Podle čl. 119 odst. 1 UCC v případech jiných než těch, které jsou uvedeny v čl. 116 odst. 1 druhém pododstavci a v člancích 117, 118 a 120, se částka dovozního nebo vývozního cla vrátí nebo promine, pokud byla v důsledku chyby příslušných orgánů původně oznámená částka odpovídající celnímu dluhu nižší, než je splatná částka, jsou-li splněny tyto podmínky: a) dlužník tuto chybu nemohl přiměřeným způsobem zjistit; a b) dlužník jednal v dobré víře.
11. Zdejší soud konstatuje, že pro vrácení nebo prominutí doměřeného dovozního cla je nutné kumulativní splnění tří podmínek, a to že 1) v důsledku chyby příslušných orgánů byla původně oznámená částka odpovídající celnímu dluhu nižší, než je splatná částka, 2) dlužník tuto chybu nemohl přiměřeným způsobem zjistit a 3) dlužník jednal v dobré víře.
12. Mezi stranami přitom není sporu o naplnění první z podmínek – dovozní clo nebylo vyměřeno v důsledku chyby celního úřadu spočívající (zejména) v nesprávné aplikaci prováděcího nařízení.
13. Jde-li o naplnění druhé z podmínek, tedy zda žalobce mohl chybu celního úřadu spočívající v nevyměření dovozního cla přiměřeným způsobem zjistit, pak žalobce uvádí, že vycházel z přesvědčení o správnosti postupu celního úřadu, přičemž aplikace předmětného prováděcího nařízení není jednoznačná. K tomu odkazuje na interní výkladové stanovisko odboru 21 žalovaného a relativizuje možnost zjistit pochybení celního úřadu.
14. Žalovaný naopak považuje žádost o úlevu v celním prohlášení za nekonkrétní, odkazuje na odbornost zástupce žalobce, přičemž chybu celního úřadu šlo identifikovat přímo z prováděcího nařízení jako jednoduchého předpisu a konečně uvádí, že dovezený výrobek nebyl dovezen přímo z USA.
15. Podmínky pro vrácení nebo prominutí dovozního cla jsou v čl. 119 odst. 1 UCC formulovány téměř shodně jako tomu bylo v již neúčinném čl. 220 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (dále jen „celní kodex“); zdejší soud tak v posuzované věci vycházel z ustálené judikatury k čl. 220 odst. 2 celního kodexu.

16. Při posuzování naplnění druhé z podmínek čl. 119 odst. 1 UCC je nutno předně posoudit zkušenosti deklaranta – tu žalobce, resp. jeho zástupce. Odbornost zástupce žalobce přitom sumarizuje žalovaný na str. 9 a 10 napadeného rozhodnutí, ze kterých mimo jiné vyplývá, že tento vystupuje jako zástupce v celním řízení již od roku 1998 a lze jej proto považovat za odborníka na celní problematiku; zdejší soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že zástupce žalobce nelze charakterizovat jako nezkušeného obchodníka, ale s ohledem na jeho zkušenosti naopak jako odborníka na celní problematiku (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Afs 166/2018-40 ze dne 22.8.2019); zdejší soud tak přistoupil k výkladu a aplikaci čl. 119 odst. 1 UCC s přihlédnutím k této okolnosti.
17. Současně je však nutné se důsledně zabývat i faktickou možností přiměřeným způsobem zjistit či přiměřeně jednoduše ověřit správnost výše vyměřeného cla či úlevy (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 Afs 69/2015-31 ze dne 27.4.2016).
18. Podle čl. 4 odst. 2 prováděcího nařízení se na výrobky uvedené v přílohách, u nichž mohou dovozci prokázat, že byly z USA do Unie vyvezeny přede dnem, k němuž se s ohledem na daný výrobek uplatňuje dodatečné clo, dodatečné clo nevztahuje.
19. Příloha I prováděcího nařízení se dle svého označení vztahuje na „*výrobky, které mohou podléhat dodatečným clům ode dne 20. června 2018*“.
20. Předně je třeba uvést, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí opakovaně uvádí, že žalobce v celním prohlášení k vývozu předmětného výrobku deklaroval, že je „na cestě před 19.7.2018“. Toto tvrzení se však nezakládá na pravdě – v celním prohlášení ref.č. IMBRNS0B18CZ5300004626 FLEK GASTRO ze dne 1.8.2018, které prochází správním spisem, je uvedeno „zboží na cestě od 20.6.2018“. Uvedená skutečnost je významná zejména pro posouzení možnosti žalobce přiměřeným způsobem zjistit chybu celního úřadu. Pokud by totiž bylo zboží z USA vyvezeno až k 19.7.2018, pak by fakticky bylo možné chybu celního úřadu zjistit velmi snadno – tak tomu však s ohledem na celní prohlášení nebylo a žalobce nemohl pochybení celního úřadu zjistit toliko z důvodu vývozu výrobku z USA po datu dle Přílohy I prováděcího nařízení.
21. Za tohoto stavu tak zdejší soud přistoupil k posouzení charakteru pochybení celního úřadu, resp. otázky zda se jednalo o chybu identifikovatelnou přímo (a jednoduše) z právního předpisu, jak tvrdí žalovaný.
22. Chyba celního úřadu spočívala primárně v nesprávném výkladu čl. 4 odst. 2 prováděcího nařízení, který celní úřad vyložil tak, že se výjimka vztahuje i výrobky, které nebyly dovezeny přímo z USA, ale i na ty, který byly z USA dovezeny přes další země; to je ostatně případ žalobce. Následně došlo ke změně výkladu, a to na základě interního dokumentu „Výklad výjimky z aplikace dodatečných cel dle čl. 4 (2) prováděcího nařízení (EU) 2018/724“ ze dne 16.11.2018, na který žalobce v žalobě odkazuje. Celní úřady poté přistoupily k výkladu restriktivnímu, a to že výjimka se vztahuje pouze na výrobky dovezené přímo z USA.
23. S ohledem na tato zjištění přitom nelze přisvědčit názoru žalovaného, že chybu celního úřadu spočívající v nesprávné interpretaci čl. 4 odst. 2 prováděcího nařízení mohl žalobce přiměřeným způsobem zjistit. Žalobce, byť zastoupen odborníkem na celní problematiku, může jen stěží předjímat výklad či změnu výkladu čl. 4 odst. 2 prováděcího nařízení, který lze jistě vykládat oběma způsoby; interpretační a aplikační nejistota přitom nemůže jít k tíži žalobce.

24. Na tomto závěru nemůže ničeho změnit ani polemika žalovaného ohledně možnosti (či dokonce povinnosti) žalobce dotázat se na správnou interpretaci dotčeného čl. 4 odst. 2 prováděcího nařízení před dovozem výrobku. Bez ohledu na skutečnost, že žalobce takovou povinnost ze zákona nemá, si lze jen těžko představit sdělení jiného výkladu, než ke kterému celní úřad přistoupil, neboť postupoval v souladu s tehdy „správným“ výkladem, mimo jiné v souladu s výkladem Generálního ředitelství pro daně a celní unii Evropské komise (DG TAXUD), jak uvádí žalobce.
25. Žalovaný dále opírá své závěry o nesplnění podmínek pro aplikaci čl. 119 odst. 1 UCC o skutečnost, že výrobek nebyl dovezen přímo z USA. Tato skutečnost nicméně může mít vliv toliko na posouzení (ne)udělení výjimky podle prováděcího nařízení – o tom však není v posuzované věci sporu. I kdyby žalobce s ohledem na dovoz výrobku ze Srbské republiky (nikoliv tedy přímo z USA) neměl na úlevu nárok, v posuzované věci je sporu o aplikaci čl. 119 odst. UCC. Posuzování země dovozu tak není relevantní – v posuzované věci je nesporné, že žalobce nárok na úlevu neměl, neboť ta mu byla udělena na základě chyby celního úřadu.
26. Konečně žalovaný jak ve vztahu k naplnění druhé, tak třetí podmínky uvádí, že žalobce žádost o úlevu dostatečně nespecifikoval, resp. o ni fakticky vůbec nežádal. Tento argument však přesvědčivě vyvrací žalobce, který odkazuje na celní prohlášení a uvedení kódu 999 v kolonce č. 37, přičemž sám žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že se fakticky jedná o zbytkovou kategorii (str. 14 napadeného rozhodnutí). Pokud tedy nebyl úlevě dle prováděcího nařízení stanoven specifický kód, což žalovaný ani netvrdí, pak žalobci nezbylo nic jiného, než použít „sběrný“ kód 999. Není tedy pravdou, že žalobce o úlevu vůbec nežádal.
27. K samotné specifikaci požadavku na celní úlevu, jejíž nedostatečnost žalovaný žalobci vytýká, zdejší soud uvádí, že na deklaranta nelze plně přenášet povinnosti celního úřadu a pokud celní úřad měl (nebo měl mít) pochybnosti o dostatečnosti specifikace návrhu na celní úlevu, měl žalobce vyzvat k nápravě, což neučinil. Nedostatky celního prohlášení přitom automaticky nevylučují existenci dobré víry, a to tím spíše, pokud žalobce neskrýval žádné informace o dováženém zboží (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 Afs 132/2014-30 ze dne 26.2.2015).
28. Zdejší soud tak dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Chyba celního úřadu spočívala fakticky výhradně v interpretaci čl. 4 odst. 2 prováděcího nařízení, kterou žalobce s ohledem na nejednoznačnost předmětného ustanovení nemohl přiměřeným způsobem zjistit, a to ani při zastoupení odborníkem na celní problematiku. Současně z ničeho neplyne, že by žalobce nebyl v dobré víře, neboť pravdivě uvedl veškeré relevantní skutečnosti a jeho postup o absenci dobré víry nespovídá. Současně nelze souhlasit se závěry žalovaného, že žalobce o celní úlevu vůbec nežádal či ji dostatečně nespecifikoval.
29. Zdejší soud tak uzavírá, že žaloba je důvodná a zdejší soud napadené rozhodnutí pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s.ř.s ruší a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V něm je vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s).

V. Náklady řízení

30. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na

náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

31. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu náleží právo na náhradu nákladů řízení. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady za zaplacený soudní poplatek za žalobu, dále náklady právního zastoupení za čtyři úkony právní služby po 3 100 Kč spočívající v převzetí a přípravě zastoupení, sepsání žaloby a repliky a účast na jednání (§ 11 odst. 1 písm. b/, d/ a g/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu), společně se čtyřmi režijními paušály po 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky). Dále vznikly žalobci náklady na cestovné a ztrátu času ze sídla žalobcova zástupce k jednání soudu a zpět (Praha – Brno – Praha; 420 Km) osobním automobilem s průměrnou spotřebou 4,6 l/100 km a cenou motorové nafty 27,20 Kč za litr; za cestovné tedy žalobci náleží 525 Kč (za palivo), 1 848 Kč (jako základní náhrada) a 1 000 Kč za ztrátu času na cestě (10 půlhodin), podle § 157 odst. 4 písm. b) a § 158 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, a vyhlášky č. 589/2020 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad a § 14 advokátního tarifu. Zmíněné částky (kromě zaplaceného soudního poplatku) byly navýšeny o DPH, neboť advokát doložil, že je plátcem DPH. Celkem se tedy jedná o 23 537 Kč, které je žalovaný povinen zaplatit k rukám zástupce žalobce ve stanovené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27.5.2021

Petr Šebek v.r.
předseda senátu